

ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในระดับประถมศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ชื่อผู้เขียน : นางสาว อัญญรัตน์ สุขะมงคล
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับประถมศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับประถมศึกษา ตามรูปแบบของสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และศึกษาขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแล้ว รวมถึงวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จากสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโรงเรียน

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนถนอมบุตรและโรงเรียนแย้มสอาด จากการศึกษาพบว่า

ขั้นการเตรียมรับการประกันคุณภาพ ทั้งสองโรงเรียนจะเริ่มจากการทำความเข้าใจหลักการและขั้นตอนประกันคุณภาพ และปัจจัยมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต้องการ พิจารณาเลือกที่ปรึกษา โดยโรงเรียนแย้มสอาดที่มีประสบการณ์จะไม่ใช้ที่ปรึกษา แต่โรงเรียนถนอมบุตรไม่มีประสบการณ์จะมีที่ปรึกษา ในการเตรียมบุคลากรเพื่อรับการประกันคุณภาพของทั้งสองโรงเรียนประกอบด้วย 1) ด้านทัศนคติ โดยจะสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเข้ารับการประกัน รวมถึงผลกระทบของการประกันคุณภาพที่มีต่อโรงเรียน

และบุคลากรทุกคน 2) ด้านความรู้ทักษะและความเข้าใจ โดยมีความรู้ที่เกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษา และการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และ 3) ด้านขวัญกำลังใจคือมีระบบสวัสดิการที่บุคลากรพึงพอใจ และผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการมุ่งมั่นทำงาน ในการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบดำเนินงาน ทั้งสองโรงเรียนจะพิจารณาผู้ที่มีประสบการณ์สอดคล้องกับงานที่จะต้องพัฒนาเพื่อการประกันคุณภาพมาเป็นผู้รับผิดชอบ

ขั้นการควบคุมคุณภาพ ทั้งสองโรงเรียนมีลักษณะการดำเนินงานคล้ายกัน กล่าวคือจะเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของปัจจัยมาตรฐาน และความต้องการในการพัฒนาของสถานศึกษา วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมาตรฐานที่กำหนดกับความต้องการในการพัฒนาของสถานศึกษา จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี โดยโรงเรียนแยมสอาดจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน และโรงเรียนถนอมบุตรจัดทำธรรมนูญโรงเรียน จากนั้นแต่ละฝ่ายงานจะจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการดำเนินงาน ตลอดจนทั้งสองโรงเรียนจะประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความสนับสนุน หรือความร่วมมือต่างๆ ทั้งนี้สำหรับโรงเรียนถนอมบุตรจะต้องให้ที่ปรึกษาช่วยทบทวนข้อมูลตลอดเพื่อความเหมาะสมในการดำเนินการประกันคุณภาพ

ขั้นการตรวจสอบคุณภาพ ทั้งสองโรงเรียนมีแนวทางคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ บุคลากรผู้รับผิดชอบงานจะติดตามงานนั้นๆ เอง โดยจะกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ และสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบ อาทิ แบบสอบถาม หรือแบบสำรวจ จากนั้นจะเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน แล้วนำผลการประเมินมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป แต่โรงเรียนแยมสอาดจะเน้นการใช้เอกสารเป็นเครื่องมือติดตามงานเป็นหลักเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่โรงเรียนถนอมบุตรผู้รับผิดชอบจะเก็บสรุปรายงานไว้ที่ฝ่ายของตนจนกระทั่งสิ้นภาคการศึกษาจึงจะนำมาประมวลเพื่อประเมินผลต่อไป

ขั้นการประเมินคุณภาพ ทั้งสองโรงเรียนมีแนวทางคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ จะกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน วิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า และพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนาโรงเรียน จากนั้นจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยจะสร้างเครื่องมือตรวจสอบหลักฐานที่ต้องปรากฏตามที่ปัจจัยมาตรฐานกำหนด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายการและนำมาเขียนเป็นรายงานการดำเนินการเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

พัฒนาฝีมือแรงงาน มาร่วมกันกำหนดหลักสูตรกับกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป 2) ช่วงที่เข้ามาทำงานในโรงงาน โดยจะพิจารณาถึงสิทธิที่พึงจะได้รับในฐานะเป็นลูกจ้าง ซึ่งสิทธิดังกล่าวได้แก่ ด้าน สุขภาพอนามัย การป้องกันการละเมิดสิทธิจากการจ้างงาน การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนาวิชาชีพ และ 3) ภายหลังออกจากโรงงาน ในช่วงนี้ควรให้แรงงานสตรีมีอาชีพ มีรายได้ สามารถพึ่งตนเองได้และสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในครอบครัวและชุมชน

This study investigates the rationale of educational quality assurance of the Office of the Private Education Commission, and the process and procedures of educational quality assurance in two primary schools which have already been certified by the Office of the Private Education Commission. In addition, it compares the process and procedures of educational quality assurance in the primary schools in order to outlines a set of guidelines for human resources development in the schools.

The data were qualitatively collected by using documentary analysis and interviews. Informants were people who are responsible for quality assurance in Thanombutra School and Yamsa-art School. The results of the study are presented in the following four phases:

Firstly, the preparation phase, both of the schools began with an understanding of the rationale and process of quality assurance and its factors according to the requirements of the Office of the Private Education Commission. The schools then decided whether to use a consultant. Yamsa-art School, having some experiences in quality assurance, decided not to have a consultant, but Thanombutra School with no previous experience hired one. Developing employees to handle quality assurance properly contained 3 aspects: 1) attitudinal development by making employees aware of the importance, the needs and the impact of the quality assurance to the schools, students, and stakeholders; 2) cognitive development by providing knowledge relating

to the rationale of quality assurance, knowledges and skills required to operate the system, and training and development for improving the performance; and 3) morale development by improving welfare benefits, and management's role model in work commitment. Both schools put in place a steering committee consisting of the staffs whose jobs and responsibilities were related to and met the quality assurance requirements.

Secondly, the quality control phase, both schools employed similar methods. They started with an analysis of the quality factors and the needs of school development, including their relationships. Then 3-year-strategic plans were drawn. Under the plans, departments in both schools set up their operational plans. The plans were distributed to all stakeholders in order to seek supports and cooperation. As for Thanombutra school, the plans were reviewed by the consultant to implement the quality system properly.

Thirdly, the quality audit phase, both schools also used similar methods. The persons who was incharge of the quality assurance activities were assigned to do the auditing. The process included identification of the objectives, and methods of data collection as well as instruments such as questionnaires. The results were considered for possible performance improvement. However, while Yamsa-art school also kept the auditing report as a mechanism to follow-up the performance in continuous basis, Thanombutra school kept the auditing reports untouched until the end of the semester.

Finally, the quality assessment phase, both schools also followed similar methods. Each school nominated the persons incharge and created a plan to evaluate the progress of the strategic plan. A checklist of information was drawn as indicated the quality factors to collect the data. A self-evaluation report was subsequently written to submit to the Office of the Private Education Commission.